

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetused, tel. 480-23, Piiskopi 2.

Talitus, tel. 468-24, TALLINN, Toom-Rüütli 10.

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kunkirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussekttsiooni juhataja J. Janusson
Sekttsiooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussekttsiooni juhataja J. Kurkus
Sekttsiooni nõukogu esimees Prof. P. Köppel
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 40

Tallinn, 3. oktoobril 1939

V aastakäik

SISU:

PÕLLUMAJANDUS

Uusi andmeid tänavusest viljasaagist 680

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

Raudteetegevus 1939. a. esimesel poolel 682

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

Võiturg 683
Peekoniturg 684
Tapaloomade ja lihaturg 684
Toornahkadeturg 684
Kanamunaturg 685
Piimaturg 685
Teraviljaturg 685
Linaturg 686
Kartuliturg 686
Aedviljaturg 687
Kalaturg 687

INFORMATSIOONI OSA

Eesti Panga nädalaaruanne 688

VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE

OSAKONNA TEATED

Munade väljavedu Soomest 689
Riiklik hindade kontroll Soomes 689
Suhkruvabrikute ehitamine Soomes 689
Rootsi suhkrupeedang paljutootav 689
Rootsi puusöötoodangu tõstmine 689
Kasevineeri tootmine Rootsis 689
Rootsi väliskaubandus k. a. aug. 689
Kolmanda suhkruvabriku ehitamine Leedus 690
Jõukomitee asutamine Leedus 690
Leedu väliskaubanduse koostis 690
Arstimaide saak Lätis 690
Üleskutse säästlikkusele Lätis 690
Sealhahind Taanis langenud 690
Kartulite sissevedu Itaaliasse 690

CONTENTS:

AGRICULTURE

Latest Data Concerning Crops in 1939 680

INDUSTRY AND TRADE

Railways during the First Half of 1939 682

AGRICULTURAL MARKETS

Butter Market 683
Bacon Market 684
Cattle and Meat Market 684
Rawhide Market 684
Egg Market 685
Milk Market 685
Grain Market 685
Flax Market 686
Potato Market 686
Vegetable Market 687
Fish Market 687

INFORMATION PART

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return 688

FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION

Finnish Egg Exports 689
Government Price Control in Finland 689
Sugar Factories to be Constructed in Finland 689
Promising Sugar Production in Sweden 689
Rise in Wood Coal Production in Sweden 689
Swedish Production of Plywood from Birch Trees 689
Swedish Foreign Trade in August, 1939 689
Third Sugar Factory to be Constructed in Lithuania 690
Power Committee Founded in Lithuania 690
Distribution of Lithuanian Foreign Trade 690
Medical Plants' Crop in Latvia 690
Latvia Summons to Economy 690
Fall in Danish Pork Prices 690
Potato Imports to Italy 690

PÖLLUMAJANDUS

UUSI ANDMEID TÄNAVUSEST VIJASAAGIST.

LATEST DATA CONCERNING CROPS IN 1939.

Suve lõpp ja sügise algus olid kuivad, mis soodustas viljade koristamist ja peksutõid. Nagu nüüd selgub, kujuneb saak mitme vilja juures suuremaks, kui arvati eelmise kuu hinnangu järgi. Soodsate koristamis- ja peksutingimuste tõttu on tera väljaand suurem, kui arvati algul. Ühtlasi on ka tänavusel saagil terade mahukaal hea, mis omakorda soodustab saagi suurenemist.

Rukkisaagihinnang tõusis e. k. 12,4 kv-lt ha-lt 13,5 kv-le riigi keskmiselt, osutudes 5% paremaks viimase 10 a. keskmisest. M. a. samal ajal hinnati rukkisaagi lootusi 12,1 kv-le ja lõplik saak kujunes 12,7 kv-le ha-lt. Maade järgi osutus sept. rukkisaagihinnang parimaks Viljandimaal — 15,9 kv ha-lt. Võrdlemisi lähedased sellele olid Pärnu- ja Tartumaa saagid, ulatudes üle 15 kv ha-lt. Madalamad olid saagid P.-Eestis ja Kagu-Eestis Võru- ning Petserimaa. Rukkikasvupind oli tänavu 151 000 ha ja 13,5 kv keskmise ha-saagi juures kujuneb kogusaak 204 000 tn-le m. a. 188 000 tn vastu, olles seega 16 000 tn ehk 8,7% suurem m. a. saagist. Võrreldes tänavust rukki kogusaaki eelmiste aastatega näeme, et ta on lähedane 1937. a. kogusaagile, mis oli võrdlemisi hea viimaste aastate reas.

Talinisu saagihinnang näitas samuti paranemist võrreldes eelmise kuuga. Aug. hinnati niusaaki ha-lt 10,6 kv-le, kuna sept. tehtud hinnangu järgi tõusis niusaak ha-lt riigi keskmiselt 11,2 kv-le. Võrreldes viimase 10 a. keskmisega, mis oli 13,6 kv ha-lt, osutus äsjane hinnang 17% madalamaks. Talinisu kannatas tänavu paljudes kohtades talve all, mistõttu ka saagi väljavaated nõrgenesid. Maade järgi osutus talinisuasaak parimaks Viljandi- ja Tartumaal — 13,3 kv ha-lt ja madalaimaks Virumaal — 7,9 kv ha-lt. Taliniskasvupind oli 31 400 ha, kusjuures kogusaak kujuneb 35 000 tn-le.

Suvinisusaaki hinnati 10,3 kv-le ha-lt riigi keskmiselt. Mõõdunud kuul hinnati suvinisusaaki 9,6 kv-le ha-lt, seega osu-

tus äsjane hinnang 7,3% suuremaks eelmisest kuust. Hinnangud näitasid paranemist kõigis maades peale Saare- ja Petserimaa, kus sept. hinnangul saak osutus pisut madalamaks eelmisest kuust. Suvinisu saagihinnang viimase 10 a. keskmiselt oli 10,0 kv ha-lt, seega osutus äsjane hinnang 3% kõrgemaks nimetatust. Maade järgi on keskmisis ha-saakides erinevusi. Kõrgeimaks osutus suvinisusaak Tartumaal — 12,9 kv ha-lt ja Virumaal — 12,5 kv ha-lt, ulatudes Saaremaal ainult 6,9 kv-le. Suvinisukasvupind oli 44 000 ha ja keskmise saagi 10,3 kv-ga ha-lt kujuneks kogusaak 45 000 tn-le.

Tali- ja suvinisu kogusaak tõuseb seega 80 000 tn-le, mis jääb ka 5 000 tn väiksemaks m. a-st, mis oli 85 000 tn. Võrreldes viimase 10 a. keskmise kogusaagiga on tänavune nisu kogusaak tunduvalt suurem. Viimase 10 a. keskmine nisu kogusaak oli 62 000 tn, olles tänavu seega suurem 29,5%. Toit-teravilja, s. o. rukki ja nisu, kogusaak äsjase hinnangu järgi kujunes 285 000 tn-le, m. a. oli see 273 000 tn, osutudes tänavu suuremaks 4,4%.

Saagihinnang 15. sept. (% 10 a. keskm.).

Estimated Crop Yields (10 Years' Aver.)

	Runkis Eye	Talinisu Winter Wheat	Suvinisu Summer Wheat	Oder	Kaer Oats	Segavili Mixed Crop	Kartul Potatoes	Lina (kind) Flax-Fibre	Lina seeme Linnseed	Ristik- seeme Clover Seed
Viru . . .	92	56	115	115	118	105	87	94	97	132
Järva . . .	101	76	98	113	105	100	78	82	81	108
Harju . . .	105	82	102	100	108	105	93	83	83	82
Lääne . . .	100	77	86	88	82	79	70	72	76	90
Saare . . .	100	84	70	78	67	65	63	64	68	94
Pärnu . . .	111	86	104	108	108	101	72	90	92	116
Viljandi . . .	101	89	100	111	113	107	73	75	77	115
Tartu . . .	104	95	128	88	97	83	63	77	75	88
Valga . . .	109	79	89	95	99	95	73	84	88	109
Võru . . .	118	92	95	88	102	85	73	88	89	124
Petseri . . .	112	96	85	78	87	76	62	71	80	117
Keskmiselt										
1939	105	83	105	99	104	98	70	80	81	100
1938	96	99	111	109	112	113	94	101	100	127
1937	113	109	98	99	110	110	96	117	108	127
1936	93	94	92	84	93	91	96	109	113	124
1935	86	89	111	102	113	112	99	126	118	100
1934	133	131	124	114	128	127	94	117	116	107
1933	127	124	—	—	78	87	96	110	116	111
1932	110	107	—	86	99	94	92	77	86	—

Odrasaaki hinnati riigikeskmiselt 9,9 kv-le ha-lt eelmise kuu 9,5 kv vastu, seega näitas hinnang 4,2% paranemist. Viimase 10 a. keskmiselt saadi otra 10,0 kv ha-lt, seega tänavune saak sept. hinnangul on 1% väiksem viimase 10 a. keskmisest. Maade järgi on ha-saagid erinevad. Kõrgeimaks osutub hinnang Virumaal, kus odra ha-saaki hinnati 13,6 kv-le, madalaimaks Saaremaal — 6,6 kv. Odrasaak on väga paiklik ka kitsamais piires ja maade järgi näeme samuti suuri kõikumusi. Odrakasvupind tänavu oli 84 000 ha ja keskmise saagi 9,9 kv juures kujuneb odra kogusaak 83 000 tn-le m. a. 96 000 tn vastu, olles seega 14,0% väiksem m. a. kogusaagist.

Kaerasaaki hinnati 10,4 kv-le ha-lt, mis vastab eelmise kuu hinnangule. Kaerasaak viimase 10 a. keskmiselt oli 10,0 kv ha-lt, seega osutub praegune hinnang 4% paremaks viimase 10 a. keskmisest. Kaerasaagihinnangud ha-lt maade järgi olid erinevad. Kõrgeimaks osutub kaerasaagihinnang ha-lt Virumaal — 13,7 kv ja madalaimaks Saaremaal — 5,8 kv. Kõrgema ja madalama maakeskmise saagi vahe on seega väga suur.

Üldiselt võib tähendada, et erinevused ha-saages on suured. Kaerakasvupind oli 144 600 ha ja 10,4 kv keskmise saagi juures kujuneb kaera kogusaak tänavu 151 000 tn-le. M. a. oli kaera kogusaak 176 500 tn, seega on tänavune kogusaak praeguse hinnangu järgi 25 500 tn ehk 14,4% väiksem. Viimase 10 a. keskmiselt olid kaera kogusaagid 144 100 tn, sellest on tänavune kaera kogusaak 6 900 tn ehk 4,8% suurem.

Segaviljasaaki hinnati 11,1 kv-le ha-lt eelmise kuu 10,7 kv vastu, seega on hinnang paranenud 3,7%. Ha-saagid näitasid paranemist võrreldes eelmise kuuga peamiselt L.-Eesti maades. P.-Eesti maades näitas hinnang paranemist Järva- ja Harjumaal, jäädes Virumaal eelmise kuu tasemele; hinnang näitas nõrgenemist Lääne-, Saare- ja Petseri- maal. Viimase 10 a. keskmiselt oli segaviljasaak 11,3 kv ha-lt, praegune hinnang seega 2% madalam viimase 10 a. keskmisest. Segaviljakasvupind oli tänavu 126 600 ha ja keskmise saagi 11,1 kv juures kujuneb kogusaak 140 000 tn-le. M. a. oli segavilja kogusaak

111 600 tn, seega tänavune saak 28 400 tn ehk 25,7% suurem.

Sõotteravilja: odra, kaera ja segavilja kogusaak äsjase hinnangu järgi kujuneb 374 000 tn-le m. a. 384 800 tn vastu, seega on tänavune saak 10 800 tn ehk 2,7% väiksem m. a-st.

Kartulisaagihinnang võrreldes eelmise kuuga näitas langust. Aug. hinnati kartulisaaki ha-lt 103 kv-le ehk 81% viimase 10 a. keskmisest, sept. langes hinnang 96,6 kv-le ha-lt ehk 76% viimase 10 aasta keskmisest saagist. Viimase 10 aasta keskmiselt saadi kartuleid ha-lt 127,4 kv. Keskmised saagid ha-lt näitasid langust võrreldes eelmise kuuga kõigis maades peale Valga- ja Võrumaa, kus sept. hinnang osutus pisut paremaks. Kartulikasvupind oli tänavu 89 500 ha ja keskmise saagi juures 96,0 kv ha-lt kujuneb kogusaak 864 000 tn-le e. a. 997 600 tn vastu, s. o. 33 600 tn ehk 13,3% väiksemaks. Tänavune kartuli kogusaak osutub 3,9% väiksemaks viimase 10 a. keskmisest kogusaagist, mis oli 900 100 tn.

Linakiusaaki hinnati 2,5 kv-le ha-lt, jäädes seega võrdseks eelmise kuu hinnanguga. M. a. oli linakiu keskmiseks ha-saagiks 3,3 kv ha-lt ja viimase 10 a. keskmiselt saadi linakiudu 3,2 kv, seega osutub tänavune saak praeguse hinnangu järgi 20% viimasest madalamaks. Maade järgi võib siiski märkida suuremaid erinevusi ha-saages. Kõrgemaks osutub linakiusaak ha-lt Pärnumaal — 3,2 kv ja madalamaks Saaremaal — 1,8 kv, teisis maades sääraseid suuri erinevusi ei ole märgata ja nende kiusaagid ha-lt kõiguvad 2,2—2,8 kv. Linakasvupind oli 23 000 ha ja keskmise saagi juures 2,5 kv ha-lt kujuneb linakiu kogusaak üle 5 800 tn.

Linaseemnesaaki hinnati riigikeskmiselt 2,8 kv-le ha-lt. M. a. saadi linaseemet 3,8 kv ha-lt ja viimase 10 a. keskmiselt 3,5 kv ha-lt, seega osutub tänavune linaseemne ha-saak 19% madalamaks viimase 10 a. keskmisest. Kõrgemaks kujuneb saak praeguse hinnangu järgi Pärnumaal — 3,8 kv ja väiksemaks Saaremaal — 1,9 kv. Linaseemne kogusaak kujuneb äsjase hinnangu järgi üle 6 400 tn. M. a. oli linaseemne kogusaak 7 600

tn, seega jääb tänavune saak sellest 1 200 tn ehk 15,8% väiksemaks.

Käesoleval kuul tehti tänavu esmakordselt ka hinnang ristikheinaseemne-saagi kohta.

Ristikheinaseemne-saak kujuneb ha-lt väiksemaks m. a-st. Riigikeskmiselt hinnatakse ristikheinasaaki 1,8 kv-le e. a. 2,1 kv vastu. Viimase 10 a. keskmine ristikheinaseemne-saak oli samuti 1,8 kv. Ristikheinaseemne kogusaaki hinnatakse 700 tn-le e. a. 2 000 tn vastu, seega tunduvalt väikse-

maks m. a-st. Ristikheinaseemne-saagi langust põhjustas peamiselt üldine ristikheinasaagi äpardumine tänavu.

Käesolev saagihinnang ei ole veel lõplik, kuna rehepeksutööd on osalt pooleli, mistõttu need võivad saagihinnanguid veel väikesel määral muuta. Enamuse rehepeksutööd on siiski tehtud ja seega suuri muudatusi järgmises hinnanguis ei ole oodata. Üldiselt võib tähendada, et tootteraviljasaak tänavu kujuneb pisut suuremaks m. a-st, kuna söötteraviljade saak jääb väiksemaks.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

RAUDTEETEGEVUS 1939. A. ESIMESEL POOLEL.

RAILWAYS DURING THE FIRST HALF OF 1939.

K. a. esimese poole tegevus raudteel osutus m. a-st edukamaks kõigil aladel. Pidev elavnemine reisijateliikluses kestis ka k. a. (tuh.):

	1939	1938	± arv	± %
Reisijate üldarv . . .	5 872	5 255	+ 617	+11,7
Sellest: II klassis . . .	83	34	+ 1	- 1,2
III klassis . . .	5 789	5 171	+ 618	+11,9
Välisühendus . . .	30	26	+ 4	+15,4
Kohalik liiklus . . .	5 842	5 228	+ 614	+11,7
neist: lühimaareisij. . .	3 014	2 923	+ 91	+ 3,1
Reis-km üldarv . . .	175 819	165 755	+10 064	+ 6,1
Sellest: Kaugesõidus . . .	154 217	144 652	+ 9 565	+ 6,6
Lühimaasõidus . . .	21 602	21 103	+ 499	+ 2,5

Reisijate arv suurenes m. a. 5255 tuh-lt 5872 tuh-le, seega tõus 617 tuh. ehk 11,7% millest üle riigi piiri käinud reisijate arv suurenes 4 tuh. ehk 15,4%, mis aga oma väikese osatähtsuse tõttu ei mõjasta reisijateliikluse üldpilti. Sisemaa pikamaareisijate arv suurenes m. a. 2332 tuh-lt 2858 tuh-le ehk 22,6%, kuna lühimaasõitjate arv, mis moodustab 51,6% m. a. 55,9% vastu reisijate üldarvust, suurenes ainult 3,1%. II klassi kasustajate reisijate arv kahanes ühe tuhande võrra ehk 1,2%, millest nähtub, et reisijate arvulist juurdekasvu andsid III kl. reisijad, suurenedes 11,9%. Elavnenud reisijateliiklus põhjustas ka reis-km tõusu 175 819 tuh-le mullusest 165 755 tuh-lt, seega juurdekasv 10 064 tuh. ehk 6,1%. Et reis-km tõus ei kitiini reisijate arvulise tõusuni, on tin-

gitud ühe pikamaareisija keskmise sõidukauguse lühenemisest m. a. 62 km-lt 54 km-le ehk 12,9% ja lühimaareis-km-te, millised moodustavad ca 12% reis-km üldarvust, väikesest juurdekasvust, ületades mulluse arvu vaid 2,5%.

Veetud pagasikogus on mõlema tegevusaasta I poolel 318 tuh. tn-ga võrdne, kuna tn-km arv suurenes m. a. 337 tuh. 342 tuh-le ehk 1,5%.

Maksuline kaubavedu oli aktiivsem m. a-st (tuh.):

	1939	1938	± arv	± %
Maksul. tn arv . . .	1 354	1 238	+ 126	+10,3
Sellest: Kohalik vedu . . .	1 324	1 195	+ 129	+10,3
Välisvedu . . .	30	38	- 8	- 9,1
Tn-km arv . . .	144 297	125 390	+18 907	+15,1

Üldse suurenes veetud kaubakaal 126 tuh. tn ehk 10,3%, tingituna peamiselt kohaliku veo elavnemisest. Välisveod kahanesid 9,1%. Väljavedu vähenes 14,7%, sissevedu — 16,7%. Suurenenud koguse ja 1 tn keskmise veokauguse pikenemise (108,2 km 102,1 km vastu k. a. kasuks) tõttu suurenes ka tn-km arv m. a. 125 390 tuh-lt 144 297 tuh-le, seega 18 907 tuh. ehk 15,1%.

Raudteejõuvankrite tegevuses on märgata kahanemist, tingituna mitmete eraettevõtete loobumisest raudteejõuvankrite kasutamisel. Raudteejõuvankritel veetakse nüüd peamiselt

väikesaadetisi, millised kogukaalus kahanesid m. a. 9307 tn-lt 7103 tn-le ehk 23,7%. Renditud jõuvankreil veeti tänavu 2377 tn m. a. 2666 tn vastu ehk 10,8% vähem, kuna tn-km arv suurenes m. a. 61 tuh-lt 77 tuh-le ehk 26,2%. Tn-km arv suurenes 1 tn keskmise veokauguse pikenemise tõttu mulluselt 23 km-lt 32 km-le uute kaubaveo-vahetalituspunktide avamisega sisemaale, kaugemale raudteest.

Tulude laekumist iseloomustavad kahe tegevusaasta kõrvutatud arvud tuh-kr.:

	1989	1988	± kr.	± %
Üldse	7 965	7 526	+439	+ 5,8
Sellest: Reisijateveost	3 024	2 954	+ 70	+ 2,4
Pagasi- ja postiveost	217	298	- 76	-25,9
Kaubaveost	4 567	4 182	+485	+10,5
Muu tulu	157	147	+ 10	+ 6,8

Jaamakassade rahalise läbikäigu kokkuvõtete järgi laekus tänavu 7965 tuh. kr. mulluse 7526 tuh. kr. vastu, seega enam 439 tuh. kr. ehk 5,8%. Reisijateveost laekus 70 tuh. kr. ehk 2,4% enam m. a.-st. Et reisijateveost laekuv tulu ei küüni suhteliselt reis-km juurdekasvuni, sõltub vististi sõiduhinnasoodustuste elavnenu kasutamisest. Pagasi- ja postiveo tulu näitab kahanemist võrreldes mullusega 25,9%, mis ei sõltu aga tegelikult vedude kahanemisest, vaid perioodiliselt laekuvaist postiveo tuludest, millised osaliselt tänavu ei laekunud aasta I poolal. Kaubaveost laekuv tulu ei ulatu suhteliselt võrdsele tasemele tn-km juurdekasvuga, millest võib järeldada, et tänavu veeti mullusest enam madala tariifiga masskaupu. Üldse laekus kaubaveost 435 tuh. kr. ehk 10,5% enam m. a.-st. Muu tulu ületab 10 tuh. kr-ga ehk 6,8%-ga m. a. sama tululigi.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

M. n. püüsid võihinnad välisturgudel e. n. tasemel. Vastavalt püsivale olukorrale noteeriti meie eksportvõihinnaks 189 s. kg, s. o. endine hind. Tendents püsiv.

Võimasel ajal on mõned piimatallitused pöördunud P. K. „Võiekspordi“ poole järelepärimisega selle kohta, kas nad võivad võid edasi valmistada ja kas neil on lootet, et see leiab turustamist ning kas nad selle eest saavad raha. Teiselt on paljud piimaühingud hakanud P. K. „Võiekspordilt“ tellima meiereitarbeid jne. nende normaaltarvidusest tunduvalt suuremal määral. Arusaamatuste vältimiseks ja asja selgitamiseks on P. K. „Võieksport“ teatanud piimaühingutele, et turustatakse endiselt kõik piimatallituste poolt valmistatud või. Samuti toimub piimaühingutele võirahade maksmine endisil aegadel, viisil ja korras takistusteta.

Mis puutub meiereitarbeisse, siis tähtsaimast tarbeainest (peale õlde), nagu pakkematerjal, võisool, klaaskaubad, piima-veokannud, amüülalkohol jne., on P. K. „Võiekspordil“ nii suured tagavarad, et ta võib

iga piimatallituse tellimust piiramatult rahuldada. Vähemtähtsate kaupade allal on P. K. „Võiekspordil“ tagavarad küllaldased piimatallituste normaalse — jooksvate vajaduste — rahuldamiseks. Seepärast P. K. „Võieksport“ enne tagavarade täiendamist ei saa neid kaupu piimaühingutele müüa üle normaaltarviduse, mispärast palutakse piimaühinguid tellimuste andmisel jääda normaaltellimuste juurde. Eriti palutakse vältida nähtust, et P. K. „Võiekspordi“ poolt ühingutele suhteliselt odavate hindadega müüdivad kaubad leiavad ühingute kaudu tee kolmandaisse kätte.

Mis puutub tellimusesse piimatallituste seadiste osas, siis peaksid siin piimaühingud püüdma tellimusi anda ära võimalikult aegsasti, kuna müüd tellimuste täitmine võib kesta märksa kauem, mistõttu hõlpsa tellimuse puhul meierei töötamisel võib tulla takistusi.

Siseturul on võihinna ülemäär jaotumüügil määratud Majandusministri korraldu-

sega kr. 2.05 kg lahtise või eest ja kr. 2.11 kg pakitud või eest. Nõuda ja võtta või eest üle määratud hinna on keelatud. Vastavalt sellele kornaldusele on võihinnad kujunenud linnades järgmisiks:

Talinnas	— lauavõi 205—210,	köögivõi 185—200 s. kg.
Tartus	— „ 200—205,	„ 175—185 „ „
Viljandis	— „ 205,	„ 185—190 „ „
Valgas	— „ 205,	„ 175—190 „ „
Rakveres	— „ 200—210,	„ 180—185 „ „
Pärnus	— „ 205—210,	„ 180—190 „ „

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib edasi selgusetu olukord, kuna ei ole suudetud Euroopa sündmuste tõttu korraldada peekoniturgu ümber vastavalt tekkinud olukorrale. Et seakasvatajail ei tekiks raskusi sigade turustamisel, töötavad Lihaekspordi ühistapamajad edasi, ostes põllupidajailt kokku peekon- kui ka elussigu.

Senini on elussigu saadetud NSVL-u kuigi väiksemal määral kui kevadel. Kaubandusringkonnis arvatakse olevat väljavaa-

teid, et elussigade eksport NSVL-u lähemal ajal võib tunduvalt suurened.

K. n. maksavad Lihaekspordi ühistapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

Tapakaal	1. sort	2. sort	3. sort	4. sort
60—72 kg.	98	98	87	Sise-
55,5—59 „	93	89	83	туру-
72,5—75 „	93	89	83	hinnad
75,5—80 „	89	85	82	

Elussigade hindadeks noteeriti:

90—120 kg. rasked	67 s.	eluskaalu-kg.
121—160 „ „	74 „	„ „
üle 160 „ „	67 „	„ „

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tapaloomade ja loomalihaturul oli m. n. veiste pakkumine keskmine, nõudmine oli parem rammusale loomadele, kuna viimaseid osteti „Eesti Lihaekspordi“ poolt rohkem arvul eksportkaubaks. Parema nõudmise tõttu paranes ka rammusamate loomade hind 2—5 s. liha kg-lt. Keskmiste ja lahjade loomade hinnad jäid nädala keskmiselt enam-vähem endisele tasemele. Tendents eelolevaks nädalaks kindlam.

Nädala keskmiselt maksus suurmtüügil veiselihha:

Suured pullid: rammusad 45—48 s. ja keskmised 42—44 s. kg.

Väiksemad pullid: rammusad 43—45 s., keskmised 40—42 s. ja lahjad 38—40 s. kg; eluskaalu järgi maksusid suuremad pullid 28—30 s. ja väiksemad pullid 24—26—28 s. kg.

Lehmad ja härjad: nuumatud 50—55 s., rammusad 40—48 s., keskmised 33—38 s., lahjad 26—30 s. ja praak (rebastele) 22—25 s. kg; eluskaalu järgi alates lahjadest 16—25—29—34 s. kg.

Mullikad: nuumatud 50—55 s., rammusad 42—44 s., keskmised 39—41 s. ja lah-

jad 30—38 s. kg; eluskaalu järgi 17—25—28—34 s. kg.

Vasikate pakkumine püsib alla keskmist, nõudmine väikesest pakkumisest tingituna hea. Tendents püsiv.

Tapetud vasikad ühes nahaga maksusid: nuumatud 65—75 s., rammusad 48—55 s., keskmised 45—48 s. ja lahjad 40—45 s. kg; eluskaalu järgi 28—31—40—53 s. kg.

Lammaste pakkumine üle keskmise, nõudmine keskmine. Tendents selgusetu.

Tapetud lambad nahata maksusid: rammusad 45—50 s., keskmised 38—44 s. ja lahjad 34—38 s. kg.

Ekspordilambaliha Tallinna tapamajades headuse järgi 95—100 s. kg; eluskaalu järgi franko saatejaam 39—42 s. kg.

Sigade pakkumine keskmine, nõudmine hea. Tendents püsiv. Noored ja peekonkaalulised sead maksusid: 94—97 s., rasvasead 88—93 s., lihasead 86—90 s. ja vanad emised 79—84 s. kg; eluskaalu järgi maksusid noored sead 70 s., rasvasead 67 s. ja lihasaad 65 s. kg.

TOORNAHKADETURG. — RAWHIDE MARKET.

Toornahkadeturu seisund jäi püsima eelmise nädala tasemele. 29. sept. s. a. noteeriti Börsikomitee juures toornahkade hinnad

franko vastuvõtupunkt 2. X — 8. X järgmiselt:

Veisenahad, värsked, I sort 73 s,

II sort 65 s. ja praaknahad 50 s. kg, soolatud nahad I sort 85 s., II sort 77 s. ja III sort praaknahad 60 s. kg.

Vasikanahad, kuulvad, I sort kerged värskelt kuni 3,5 kg kr. 4,00 tk., II sort värskelt raskemad kui 3,5 kg ühe kg hind kr. 1,20 ja III sort praaknahad kr. 2,00 tk.

Lambanahad, I sort OJ kr. 3,85 tk., II sort J kr. 3,50 tk., III sort L kr. 2,75 tk.,

IV sort K kr. 2,25 tk. ja V sort praaknahad kr. 0,80 tk.

Hobusenahad, I sort soolatud 17 kg ja üle ning värskelt 20 kg ja üle kr. 10.—tk., II sort soolatud alla 17 kg ja värskelt alla 20 kg kr. 6,50 tk. ja III sort praaknahad kr. 3,50 tk.

Tendents kõigil toornahalikidel selgusetu.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Väliturgudel jäi m. n. kanamunade hind püsima e. n. tasemele. Seetõttu noteeriti ka meie eksportmunade hinnaks endine hind, s. o. 106 s. kg. Siseturumunade hind noteeriti aga 5 s. kõrgemalt eelmisest hinnast, s. o. 85 s. kg. Tendents kindel.

Siseturul on kanamunahindade täse viimase nädalal paranenud, kuna pakkumine hooajaliselt väheneb. Et seejuures ka jahe-date ilmade saabumisega tavaliselt siseturumunade osatähtsus jääb väiksemaks, lähe-

neb keskmine väljamaksehind eksportmunade hinnale.

Siseturul maksusid m. n. kanamunad s. paar:

Tallinnas	9—12	Valgas	10—12
Pärnus	12	Pärnus	10—13
Viljandis	11—12	Rakveres	13

Munaekspordi poolt müüakse Tallinna turul kanamune kg-viisi 102—125 s. kg vastavalt valikule.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahind püsib endisel tasemel. Piimahindade noteerimiskomisjon noteeris 2. okt. s. a. Tallinna kohta lahtise piima eest järgmised hinnad: I valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 13 s. l. ja müügil piimatööstustele 12 senti liiter, II valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 11 s. l. ja müügil piimatööstustele 10 senti liiter. Piima järele nõudmine keskmine.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes m. n. senti liiter:

	I valik		II valik	
	pudelitēs	lahtiselt	pudelitēs	lahtiselt
Tallinnas	18—19	—	15—16	12—13
Tartus	16—17	14	—	11—12
Narvas	15	—	—	10
Viljandis	15	—	—	11—12
Pärnus	18	14	—	12
Rakveres	15	—	—	11
Valgas	15	—	—	10—11
Paides	—	—	—	10
Võrus	—	—	—	9—10

Piimahind väikemüügil tõusis m. n. Tallinnas, Viljandis, Rakveres ja Paides.

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Maailma suurimais teraviljatootjais mais oli tänavune lõikus parem kui rahuldav. Ühtlasi on m. a. tagavarad küllalt suured, millised mõjustavad turu üldilmet. Arvatud välja esialgne närvilisus sõja algul on teraviljaturg maailmas jäänud rahulikuks ja tehingud toimuvad enam-vähem tavalisuse piires.

Nisuhinnad m. n. näitasid langust Ameerika turgudel. Euroopa turgude kohta puuduvad teated, kuna sõjaolukorra tõttu on hinnateadete andmine Euroopas takistatud. Chicagos langes nisuhind e. n. 85,56 c-lt 84,40

c-le, buš. s. o. 1,4%, ja Winnipegis e. n. 74,31 c-lt 70,85 c-le s. o. 4,7%.

Rukki hind Chicagos tõusis e. n. 51,86 c-lt 54,54 c-le, s. o. 5,2%, ja Winnipegis e. n. 58,48 c-lt 59,14 c-le, s. o. 1,1% buš.

Maisi hind on juba paar nädalat näidanud langust ja see kestis ka m. n. Chicagos noteeriti nädala keskmiselt maisihinnaks 52,23 c. buš. e. n. 55,73 c. vastu s. o. 6,3% vähem kui nädal varem.

Sisemaahinnade turgudel on teravilja müügil rohkesti ja hinnad püsivad stabiilsena. Riiklik kokkuost teostub praegu üle

riigi 19 vastuvõtupunktis, missuguseist 8 on hõkuvad punktid, tegutsedes piki raudteeliine, kuna 11 punkti on alatised suuremais teravilja kokkutulekukeskustis. Kokku tuleb teravilja küllaldaselt, eriti rohkesti rukist, kuna nisu kokkutulek on tagasihoidlikum. Kok-

kutuleva rukki miinus on eriti hea. Vastuvõtava rukki liitri kaaluks on enamuses 770 g., tihti küünib liitri kaal ka 780 g-ni.

Praeguse kokkutuleku järgi võib loota, et riikliku kokkuostuga jõutakse lõpule 20. XI s. a.

LINATURG. —

Inglise linaturul on olnud sõjapuhkemise järel elavaid tehinguid linadega, milliseid leidus koha peal, kusjuures võru-petseri, samuti läti livoonia hind tõusis £ 88-lt kohe £ 90-le inglise tn-lt R-sordi alusel cif. Hiljem on tegevus Inglise linaturul vaikne. Linaturu korraldamiseks seati Inglise sisse linakaubanduse ja töötlemise kontrollamet, mis asutis reguleerib ka linatöötlemist ketrusvabrikuis. Korralduste kohaselt on keelatud linakiu kasustamine muuks otstarbeks kui ainult riiklike tellimuste täitmiseks ja nende tellimuste täitmiseks, millised anti enne 1. IX 39.

Belgia linaturg on kõvenenud ja hinnad on tõusnud ca 50 fr. pallilt.

Nagu Lätist kuulda, on seal raskusi li-

KARTULITURG. —

M. n. ilmastik ei olnud kuigi soodus kartulite koristamiseks. Sagedasti vihmad ja külmad ilmad takistasid tunduvalt kartulite kokkuvõtmist.

M. n. alustati seemnekartulite vastuvõtmist. Peale varaste sortide nädala lõpul võeti vastu ka majesteeti. M. n. laaditi Virumaa r.-jaamades ca 25 vagunit seemnekartuleid. Suurem osa vaguneid tuli Kohtla r.-jaamast. K. n. kestab seemnekartulite vastuvõtmine edasi. Tallinna ladudes tehti algust ka kartulite sortimisega.

Esialgul on veel selgumata seemnekartulite väljasaatevõimalused, kuid sellele vaatamata tehakse ettevalmistusi ekspordiks.

Söögikartulite vastuvõtmine jätkus endiselt. Mõned vagunid Virumaa r.-jaamadest toodi Tallinna. Söögikartulite väljaveovõimalused on selgitamisel. Rootsi, kuhu meie oleme tavaliselt ekspordinud söögikartuleid, on viimasel ajal tagasihoidlik meie kartulite ostmisega. Neil endil on k. a. kaunis korralik kartulisaak.

FLAX MARKET.

nade leotamisega, kuna sealgi kuiva suve tagajärjel linaleod jäid tühjadeks.

Linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul Tallinna Börsil 29. IX k. a. noteeriti linakokkuostuhinnad riiklike standardsortide alusel franko kokkuostja ladu kg-lt s.:

	Võru- ja Petserimaal	Mujal Eestis
R	180	128
HD	121	119
D	112	110
OD	103	101
LOD	94	92
H	85	83
Takk I sort		83
Takk II sort		73
Takk III sort		63
Ehitustakk		15—20

Tendents ootav.

Seega noteeriti hinnad e. n. tasemele.

POTATO MARKET.

Tööstuskartulite ostmine on väga elav. Neil päevil alustavad juba mõned piiritusvabrikud töötamist. L.-Eestis, kus kartulisaak kujuneb alla keskmist, on piiritusvabrikul raskusi riigipiiritusnormide täitmiseks. Osa kartuleid muidugi ostetakse P.-Eestist, kui palju siit suudetakse vedada L.-Eestisse, on küsitav, sest P.-Eestis ei ole loota väga head saaki. Suuremad tärkliisvabrikud alustasid m. n. töid, kuna väiksemad vabrikud töötasid juba varem. Kartulite pakkumine t.-vabrikule oli m. n. väga elav, eriti Jõhvis.

Kartulihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 2. X 39 noteeriti Börsikomitees järgmised hinnad:

1. Söögikartul raudteejaamades kr. 2.40—2.70 kv, Lääne rannas kr. 3.00 kv.

2. Seemnekartul majesteet kr. 4.20—4.40 kv., eesti kollane 4.20—4.40 kv., varane kollane kr. 4.30—4.70 kv, bintje kr. 4.30—4.70 kv, jorgi hertsog kr. 5.70 kv.

Seemnekartuli-hind vastavalt 100% eksportkõlbliku valiku eest vastavalt tunnustamisklassile.

AEDVILJATURG. —

Mütügile on toodud juba rohkesti mitmesuguseid sügissordiseid õunu, kuid näha on ka juba üsna palju talisordiseid õunu, milledest nõutakse kuni 60 s. kg. Väljavaated tänavusse õunasaagi turustamiseks on head, seepärast peaksid kõik aiapidajad püüdma võimalikult rohkesti säilitada talisordiseid õunu kodus ja need saatma mütügile talvel. Praegu tuleks turustada vähesäilivaid sügissordiseid õunu ja talisordiste hulgast väljasorditud praakoõunu, millised ei kõlba säilitamiseks. Selliseid õunu ostavad praegu peamiselt mahajookide-tehased.

Tomatite ja pohlade pakkumine on külmade ilmade tõttu vähenenud ja nende hind on veidi tõusnud, nagu see on tavaliseks nähtuseks igal aastal.

Teiste aedsaaduste pakkumises ja hinnas ei ole märkimisväärt muudatusi võrreldes e. n-ga.

Aedsaaduste hinnad noteeriti Börsikomitee juures 29. sept. järgmiselt:

Õunad, eksportkõlblikud, pakkimiskuludeta, franko kokkuostupunkt sügissordised 20 s. kg, talisordised 24 s. kg.

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. esimesel poolel valitsenud tormide tõttu andis kalastus nõrku saake, näidates viimasel poolel taas paranemist. Pärnu lahes suurenes paigaangerjasaak, Saaremaa rannikvetest tuleb rändangerjat endisel kogusel.

Suurenenud nõudmise tõttu on rannikul angerjahind tõusnud 150—160 s. kg.

Siseturu-kalakaubandus. Nädala algul kalade vähesuse tõttu oli värskekalla-kaubanduses vaiksem tegevus. Nädala lõpul muutus see tunduvalt elavamaks. Vääriskaladest olid tähtsamaks müügiartikliks lõhi ja iherus (merefõrell) Lõhehinnad kala suuruse ja väärtuse järgi: terve kalana niisaga 150—220 s. kg ja marjaga 250—300 s. kg, lõigatult 300—350 s. kg. Iherus tervelt 130—200 s. kg. Koha I valik kuni 120 s. kg; II valik 70—80 s. kg.

3. Tööstuskartulitärklisvabrikuis 12—13 s. tärklise-kg ja piiritusvabrikuis 13—14 s. tärklise-kg ehk 2,5—3,0 kr. kv.

Tendents kindel.

VEGETABLE MARKET.

Sibulad, eksportkõlblikud, pakkimiskuludeta, franko kokkuostupunkt 15 s. kg. Tendents püsiv.

Jõhvikad, eksportkõlblikud, pakkimiskuludeta, franko kokkuostupunkt 14 s. kg. Tendents elavam.

Konservkurgid, eksportkõlblikud, franko ladu Tallinn ca 5 kg neto plekktoosides kr. 2.80.

Tallinna turul maksusid 2. X. jaemütügil:

	s. kg.		s. kg.
Õunad	10—60	Salat	80—100
Pirnid	30—80	Kartul	6—7
Ploomid	35—100	Aedoakaunad	100—150
Kreegid	25—35	Arbuus	80—100
Sõstrad, punased	25—30	Melon	80—100
Pohlad	45—50	Viinam., kasvum.	250—350
Jõhvikad	20—25	Viinam., avamaa	100—150
Tomatid	20—40	Pähklid	100—130
Sibulad, vene	20—25		s. tk.
Peakapsas	10—12	Lillkapsas	10—70
Hapukapsas	20—25	Kurgid	5—10
Kaalikas	15—18	Kurgid, hapend.	4—8
Peet	15—20		s. kimp
Porgand	10—20	Redised	10—15
Spinat	40		

Ahvenat ja latikat mütügil vähe, mistõttu hinnad tunduvalt tõusid. Ahven, elusvärsked kuni 50 s. kg, nõrgema mihusega 30—40 s. kg. Latikas, keskmine valik 35—40 s. kg, suured 45—50 s. kg. Teiste kalasortide hinnad püsisid peagu endisel tasemel.

Narva turul mütügil rohkesti lõhe, terve kala viis müüdi niisaga lõhe 150 s. kg, marjaga kuni 250 s. kg. Kalureile maksti rannas 125—200 s. kg.

Räime- ja kilukaubandus. Räimesaak endiselt rahuldav. Tallinna kalasadamaga kaudu tuli nädala kestel mütügil ca 48 000 kg, pealeselle võrdlemisi rohkesti ka lähemaist rannikuist koorimatega.

Räimehinnas näha veidi paranemist, sest kalasadamas püsis madalam hind — 8 s. kg eelmise nädala 5 s. vastu, keskmiseks ku-

junes 12—15 s. kg, ka üksikul juhul maksti 20 s. kg.

Viru rannas ja Narva lahes räämesaak paiguti rahuldav. Narva turul müüdi räämi 25—30 s. kg, kuna kalureile maksti rannikul ainult 15—20 s. kg.

Kilusaak Tallinna lahes nõrk, Narva lahes võrdlemisi rahuldav, Saaremaa rannikul keskmine. Tallinna kalasadamas maksti kalureile 30—31 s. kg, Narva lahe kalureile 25 s. kg, Saaremaal aga 12—13 s. kg. Tallinna turul müüdi kilu 35—45 s. kg. Narva turul 30 kuni 35 s. kg. Saaremaa kilu transporditi veoautoga Tallinna kalatööstusse.

Tursasaak keskmine, Tallinna kalasadamas maksti kalureile 4—7 s. kg, turul müüti-gihind 8—12 s., lõigatult 15 s. kg ja tursafilee 30—40 s. kg.

Lest võrdlemisi rohkesti, kuid suurenenud nõudmiste tõttu püsivad hinnad: parema valikuga kuni 50 s. kg ja keskmise — 30—35 s. kg.

Kalakaubahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 28. IX k. a. noteeriti järgmised elus- ja värskekala kokkuostuhinnad:

1. Lõhi (marjaga) värske eksportkõlblik, kaal alates 6 kg fr. rannik kr. 2.— kg. Lõhi (niisaga) värske eksportkõlblik, kaal alates 6 kg fr. rannik kr. 1.50 kg. Tendents rahulik.

2. Angerjas, elus eksportkõlblik

a) rändangerjas, kaal alates 400 g kr. 1.60;

b) paigaangerjas kr. 1.30. Tendents kindel.

3. Koha, värske eksportkõlblik a) kaal alates 1—3 kg kr. 0.75; b) pikkus alates 38 sm kuni 1 kg raskuseni kr. 0.60. Tendents püsiv.

4. Haug värske eksportkõlblik valik 1—3 kg fr. rannik a) merehaug kr. 0.35; b) järvehaug kr. 0.20.

5. Haug, elus (sumpades) kr. 0.40—0.45. Tendents rahulik.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad s. kg.

	Tallinnas 30. IX	Tartus 30. IX	Narvas 29. IX
Lõhi, värske	150—200	250—300	150—250
Lõhi, lõigat., „	300—350	—	—
Therus, „	180—200	150—250	125—150
Koha, I valik, „	100—120	90	—
Koha, II valik, „	70—80	60—80	—
Angerjas, „	150—200	180—220	—
Siig, „	80—140	40—70	50—60
Haug, „	40—70	35—45	40—50
Ahven, „	30—50	15—30	40
Latikas, „	35—50	15—40	—
Säinas, „	—	25	—
Särg, „	—	18—15	—
Vimb, „	25—45	25—28	—
Rääm, „	15—18	25	25—30
Kilu, „	35—45	—	—
Tursk, „	8—15	14—15	—
Tursafilee, „	30—40	—	—
Lest, „	35—50	—	—

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,
23 septembri 1939. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara: — Reserve:		1. Põhikapital — Capital	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	40 904 193,85	2. Tagavarakapital — Reserve Fund	1 276 038,89
välisraha	7 686 895,53	3. Eritagavarakapital	4 122 866,94
2. Vahetusraha — Subsidiary Coin.	646 116,96	4. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities:	
3. Sisevekslid: — Home Bills:		a) pangatähed liikvel	69 091 890,—
kaubavekslid	20 376 712,09	b) jooksvad arved:	
põllumajandusl.	2 294 404,16	valitsuse	8 598 928,09
metsatööstusl.	31 246,97	pankade	10 240 509,17
4. Laenud: — Loans and Advances:		teised	2 978 514,48
valitsusele	—	5. Muud passivad — Other Liabilities	24 199 976,97
teistele *)	17 732 047,01		
5. Kinnis- ja vallasvara — Immovable			
Property and Equipment	3 466 414,97		
6. Muud aktivad — Other Assets	32 399 762,—		
	126 517 723,54		126 517 723,54

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 53,42%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 760 029,37
Includes Ekrr. 760 029,37 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

SOOME.

Munade väljavedu Soomest. — *Finnish Egg Exports.*

Alates 1939. a. veebr. oli Soome munade väljavedu suunatud peamiselt Saksa, kuna Inglise turul maksti liiga madalat hinda. Kriisiajal ei saadud anda munade väljaveoks vajalikke laevaruume, nii et praegu seisab sadamais suuri partiisid mune. Munade laos-hoidmine kauemat aega on võimatu, kuna selleks puuduvad Soomes vastavad külmutus-seadised. Munaeksportöride olukorda raskendab ka see, et neil puudub küllaldane makseva-

hendite arv, sest maksed Saksast laekuvad kliiringu tõttu aeglaselt. Munade väljaveo täielik lõppemine tooks kaasa hindade tun-duva languse munaturul ja tapakanade suu-remata turuleilmumise. Soome munade välja-vedu korraldab ühing „Vientikunta Muna” pöördus põllutöministeeriumi poole, et see püüaks kiirelt leida vahendeid munade välja-veo korraldamiseks.

Riiklik hindade kontroll Soomes. — *Government Price Control in Finland.*

Valitsus esitas eduskunnale seaduseelnõu spekulatsiooni takistamiseks. Toitainete, loo-matoidu, põletisainete ja teiste hädavajalike

tarbeainete müük kõrge hinna eest on keela-tud. Hinnakontrolli teostamine on politsei ülesandeks.

Suhkruvabrikute ehitamine Soomes. — *Sugar Factories to be Constructed in Finland.*

Eduskunnale esitati ettepanek 20 milj. Smk. krediidi võtmiseks Soome 1940. a. eel-

arvesse suhkruvabrikute ehitamiseks Hämes ja Satakuntas.

ROOTSI.

Rootsi suhkrutoodang paljutootav.

Promising Sugar Production in Sweden.

L.-Rootsi suhkrutootjate arvates on k. a. suhkrusaak paljutootav. Raskusi võiks aga olla saagi kokkuvõtmisel muuseas ka auto-liikluse piiramise tõttu. Suhkruturul loode-

takse lähemal ajal taas jõuda normaalolu-korrani. Praegu tuleb aga Stokholmis veel iga päev müügil 500 tn suhkrut, mis on enam kui m. a. vastaval ajal.

Rootsi puusöetoodangu tõstmine. — *Rise in Wood Coal Production in Sweden.*

P.-Rootsis on viimasel ajal märgata suurt elavust puusöetootmise alal. Kuna Kesk-Root-sis asetsevate tööstuste puusöetagavarad on

vähikesed, oletatakse nõudmise püsimist ja hin-dade tõusu.

Kasevineeri tootmine Rootsis. — *Swedish Production of Plywood from Birch Trees.*

Rootsis on toodetud senini vineeri ainult männist, kusjuures aastatoodang on 30 000—40 000 m³. Kasevineeri toodeti senini aastas vaid 5000 m³, kuna näit. Soome ekspordib igal aastal 200 000 m³ kasevineeri. Kasemet-si on Rootsis kohtades, kuhu ligipääsemine on raskendatud. Seega takistavad kasepuu ka-

sustamist vineeritootmiseks esijoones trans-pordiraskused. Nimetatud raskuste kõrvalda-miseks tehakse praegu Rootsis ettevalmistusi ja loodetakse lähemal ajal suurendada kase-vineeri tootmist, kuna kasevineeri eest saa-dav parem hind tasub isegi kasemetsa istu-tamist kättesaadavamais kohtades.

Rootsi väliskaubandus k. a. aug. — *Swedish Foreign Trade in August, 1939.*

Rootsi väliskaubandus k. a. aug. oli era-kordselt suur. Sissevedu tõusis 216,7 milj. kr-le 172,9 milj. kr. vastu m. a. aug.; välja-

vedu tõusis 184,8 milj. kr-le m. a. aug. 150,3 milj. kr. vastu.

LEEDU.**Kolmanda suhkruvabriku ehitamine Leedus.***Third Sugar Factory to be Constructed in Lithuania.*

Leedu a.-s. Lietuvos Cukraus, kes omab Leedus kaaks suhkruvabrikut, kavatsevat tuleval aastal asuda kolmanda vabriku ehitamisele.

Jõukomitee asutamine Leedus. — Power Committee Founded in Lithuania.

1. VII 30 jõustunud seaduse alusel moodustatakse Leedus jõukomitee, mis asetseks teedeministeeriumi juures. Komitee ülesandeks on uurida olevaid jõuallikaid ja teha valit- susele ettepanekuid jõumajanduse arendami- seks Leedus.

Leedu väliskaubanduse koostis. — Distribution of Lithuanian Foreign Trade.

K. a. I poolel läks Leedu kogu väljaveost 41% Inglisse ja 26% Saksa. Sisseveos saa- vutas Saksa esikoha 30% Leedu kogu sisse- veost, kuna Inglise osa oli 29%. Teisist riig- est omab suuremat osatähtsust Leedu väl- javeos NSVL 8% -ga ja sisseveos Holland 6% -ga. Võrreldes m. a. I poolega vähenes leedu kaupade müük Inglisse 3,3 milj. liti (7%) ja inglise kaupade ost Leedu poolt — 3,5 milj. lit. (11%). Samal ajal suurenes Leedu eksport Saksa 12% ja import Saksast 1%. Kaubavahetusest tingitud maksete õien- damiseks on Leedul kliiringlepped Saksa, Itaalia, Läti, Kreeka, Ungari ja Soomega. K. a. juunis kirjutati alla kliiringleping TÜR- giga. Nende lepingute alusel õiendati k. a. algul ligi 30% kõigist makseist, tingituna kaubavahetusest, ja juulis — ligi 40%.

LÄTI.**Arstimaimed saak Lätis. — Medical Plants' Crop in Latvia.**

Lätis teatatakse, et arstimaimed saak k. a. töötab tulla hea. Eriti suur olevat balder- jani- ja sinepisaak. Riiklik farmatseutiaosa- kond on alustanud arstimaimed suureula- tuslikku ostmist.

Üleskutse säästlikkusele Lätis. — Latvia Summons to Economy.

Riigipresident saatis kõigile ametiasuti- sile ja ajalehtede toimetustele korralduse te- ha suuremat propagandat kodanike seas sääs- tu teostamiseks. Eristist säästu soovib riigi- president näha toitainete kokkuostus, põletis- ainete tarvitamises, liiklusvahendite kasusta- mises ja elektri ning teiste valgusallikate ka- sustamises.

TAANI.**Sealihahind Taanis langenud. — Fall in Danish Pork Prices.**

Sealihahind Taanis langes 20 ööri. Hinnaks määrati 160 ööri 1 kg.

ITAALIA**Kartulite sissevedu Itaaliasse. — Potato Imports to Italy.**

Ametlikus teatajas 11. IX on avaldatud dekreet, mis korraldab seemnekartulite sisse- vedu Itaaliasse. K. a. II poolel imporditakse kartuleid Ungarist 40 000 tn., Eestist 595 000 liiri eest ja Lätist 400 000 liiri eest.